

Państwowy
Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Kaliszu

ON-HK.903.111.10.2025

Kalisz, dnia 28 marca 2025 roku

**Wójt Gminy Szczytniki
(ePUAP)**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu informuje, że na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dokonał obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pobieranej z urządzeń wodociągowych na terenie Gminy Szczytniki w 2024 roku.

**Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
pobieranej z urządzeń wodociągowych na terenie Gminy Szczytniki w 2024 roku**

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej i do budynków użyteczności publicznej oraz do budynków zamieszkania zbiorowego (tabela 1)

W 2024 roku na terenie Gminy Szczytniki woda przeznaczona do spożycia przez ludzi była produkowana i dystrybuowana przez urządzenia wodociągowe stanowiące własność Gminy. Obiektami w imieniu Wójta Gminy administrował Urząd Gminy Szczytniki (tabela 1).

Tabela 1

Lp.	Nazwa wodociągu	Obszar dystrybucji/ zaopatrywane miejscowości
1.	Iwanowice	Antonin, Daniel, Guzdek, Głowczyn, Chojno, Górki, Helenów, Iwanowice, Joanka, Kornelin, Krzywda, Mała Gmina, Niemiecka Wieś, Pamiątków, Poręby, Sobiesęki Pierwsze, Sobiesęki Drugie, Sobiesęki Trzecie, Stróżka, Romanów gm. Błaszki,
2.	Mroczki Wielkie	Mroczki Wielkie, Tymieniec, Tymieniec-Dwór, Tymieniec-Jastrząb, Tymieniec-Kąty, Tymieniec-Niwka
3.	Radliczyce	Gorzuchy, Grab, Krowica Pusta, Krowica Zawodnia, Kolonia Marchwacz, Marchwacz, Pieńki, Radliczyce, Trzęsów, Dabrowa gm. Koźminek, Michałów gm. Opatówek, Oszczeklin gm. Koźminek,
4.	Staw	Cieszyków, Kościany, Lipka, Staw,
5.	Szczytniki	Borek, Bronibór, Chojno, Kobylarka, Korzekwin, Kuczewola, Marcjanów, Murowaniec, Popów, Pośrednik, Rudunki Szczytnickie, Szczytniki, Włodzimierz,

2. Wielkość produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów oraz liczba ludności zaopatrywanej w wodę (tabela 2)

Tabela 2

Lp.	Nazwa wodociągu	Liczba zaopatrywanej ludności	Średnioroczna produkcja wody w m ³ /d
1.	Iwanowice	1920	355,1
2.	Mrocзки Wielkie	429	65,5
3.	Radliczyce	1604	293,2
4.	Staw	879	162,32
5.	Szczytniki	1879	478,36
Razem		6711	1354,48

3. Sposoby uzdatniania wody

Wodociągi zlokalizowane na terenie Gminy Szczytniki są zbudowane w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębiniowych). Jakość wody ujmowanej w 2024 roku przez te urządzenia nie wymagała stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody oczyszczania miały na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowanych z wodonośnych warstw geologicznych.

Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazowały na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji na filtrach ze złożem kwarcowym.

W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosowano okresowo dezynfekcję chemiczną wody, polegającą na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Z metody tej korzystano w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych.

W przypadku wodociągu Mrocзки Wielkie uzdatnianie wody przeprowadzane jest za pomocą lampy UV.

4. Jakość wody

Jakość wody pochodzącej ze wszystkich nadzorowanych urządzeń wodociągowych na obszarze Gminy Szczytniki w 2024 roku pod względem mikrobiologicznym, organoleptycznym oraz fizykochemicznym była dobra i spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podstawą oceny jakości wody na terenie Gminy Szczytniki w 2024 roku były pozytywne oceny okresowe wydane dla każdego z 5 obszarów zaopatrzenia (obszarów dystrybucji wody przez poszczególne urządzenia), będące podsumowaniem wszystkich działań realizowanych w ramach monitoringu jakości wody i zarazem potwierdzające spełnienie wymagań określonych w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2024 roku na terenie Gminy Szczytniki były realizowane w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną (39 próbki wody, w tym 22 próbka niespełniająca wymagań) oraz w ramach kontroli wewnętrznej wykonywanej przez producentów wody (38 próbek wody, w tym 8 próbki niespełniające wymagań) [tabele 3 i 4].

Tabela 3 (Badania w ramach kontroli urzędowej)

Lp.	Nazwa Wodociagu	Rodzaj badania				Suma
		Monitoring par. grupy A	Monitoring par. grupy B	Nadzór sanitarny – bakteriologia	Nadzór sanitarny – fizykochemiczne	Nadzór sanitarny – bakteriologiczny i fizykochemiczny
1.	Iwanowice	4	1	10	0	0
2.	Mroczy Wielkie	2	1	0	0	0
3.	Radliczyce	4	1	1	0	0
4.	Staw	4	1	10	0	0
5.	Szczytniki	4	1	0	0	0
Razem						39

Tabela 4 (Badania w ramach kontroli wewnętrznej)

Lp.	Nazwa Wodociagu	Rodzaj badania				Suma
		Monitoring par. grupy A	Monitoring par. grupy B	Badania powtórkowe – bakteriologia	Badania powtórkowe – fizykochemiczne	Badania powtórkowe – bakteriologiczny i fizykochemiczny
1.	Iwanowice	4	1	4	1	1
2.	Mroczy Wielkie	2	1	0	0	0
3.	Radliczyce	4	1	0	0	0
4.	Staw	4	1	0	1	0
5.	Szczytniki	4	1	8	0	0
Razem						38

6. Wskazanie wpływu przekroczonych parametrów jakości wody na zdrowie konsumentów

W roku 2024 odnotowano obecność mikroorganizmów chorobotwórczych w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego na sieci wodociągowej w miejscowości Szczytniki. W związku z powyższym tutejszy organ wydał komunikat o braku przydatności wody do spożycia oraz zaopatrzenia mieszkańców w wodę do spożycia z alternatywnego źródła (wodociąg sieciowy Iwanowice oraz Radliczyce).

W przypadku pozostałych wodociągów woda w 2024 roku była wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne oraz chemiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W badaniach jakości wody prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu na terenie gminy Szczytniki w 2024 roku oraz przez producenta wody stwierdzono przekroczenia w grupie parametrów wskaźnikowych (część C załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia): liczby bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, stężenia żelaza i manganu oraz wartości mętności wody. Wartość przekroczeń ww. parametru nie miała negatywnego wpływu na zdrowie ludzi oraz nie obniżała wartości użytkowej wody.

Bakterie grupy coli zostały uznane za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie te nie powinny występować w dostarczanej uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie. Bakterie te są zatem wskaźnikiem efektywności uzdatniania i prawidłowego stanu systemu wodociągowego. W związku potwierdzeniem przekroczenia parametru na wodociągu Iwanowice oraz Szczytniki PPIS w Kaliszu wydał komunikaty dot. przydatności wody do spożycia wyłącznie po przegotowaniu.

Bakterie inkubowane w temperaturze 22°C (zimnolubne) to z reguły naturalne organizmy występujące w wodach czy w glebie. Dla ludzi drobnoustroje te nie stanowią istotnego zagrożenia, gdyż nie przeżyją w ludzkim organizmie. Wskaźnik ten informuje jednak o podwyższonej zawartości w wodzie substancji odżywczych oraz potencjalnym zagrożeniu ze strony bakterii chorobotwórczych. Przyjmuje się, że występowanie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h na poziomie > 100 jtk/1 ml w wodzie może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia, w związku z towarzyszącymi im (nieoznaczanymi) mikroorganizmami chorobotwórczymi.

W obowiązujących przepisach maksymalna dopuszczalna wartość stężenia manganu jest na poziomie 50 µg/l, wartość stężenia żelaza na poziomie 200 µg/l. Regulacje takie przyjęto jednak nie z powodu zagrożenia dla zdrowia ludzi, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężenia żelaza mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody (wzrostu barwy i mętności) oraz powodować jej metaliczny posmak. Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia nawet kilkukrotne przekroczenie stężenia parametru nie powoduje zmian w stanie zdrowia ludzi.

Podwyższona mętność oraz barwa wody do spożycia jest przez ludzi wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą przedostać się do niej na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub w wyniku unoszenia się cząstek pochodzących z osadów w sieci

wodociągowej. Wysoka mętność wody jest niepożądana, ponieważ może sprzyjać rozwojowi bakterii żelazistych oraz może obniżać skuteczność dezynfekcji.

W zakresie podstawowych parametrów chemicznych (załącznik nr 1 część B Parametry chemiczne do cyt. rozporządzenia) nie stwierdzono przekroczeń najwyższych dopuszczalnych wartości parametrów.

7. Zgłoszenia reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na obszarze Gminy Szczytniki

W 2024 roku nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu żadnych interwencji dotyczących nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z obszaru Gminy Szczytniki.

8. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W związku z prowadzonymi badaniami w ramach nadzoru sanitarnego, które potwierdzały przekroczenia parametrów wcześniej odnotowane, tutejszy organ wydał 2 decyzje opłatowe za przeprowadzone badania laboratoryjne w przypadku kwestionowanych próbek wody pobranych z wodociągu Iwanowice oraz Szczytniki.

9. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

W 2024 roku Urząd Gminy Szczytniki podjął działania naprawcze polegające na dodatkowej dezynfekcji wody chemicznej za pomocą podchlorynu sodu, pochodzącej z Wodociągu Iwanowice, Mroczy Wielkie, Radliczyce oraz Szczytniki w celu wyeliminowania zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

Zanieczyszczenia organoleptyczne i fizykochemiczne (mętność wody, stężenie żelaza i manganu) były eliminowane poprzez działania naprawcze polegające na optymalizacji procesu technologicznego oczyszczania wody (głównie poprawie skuteczności procesu aeracji lub/i filtracji) oraz procesu dystrybucji wody (płukanie sieci wodociągowej eliminujące wtórne zanieczyszczenia wody, powstające w wyniku odkładania się osadów na wewnętrznych powierzchniach sieci wodociągowej). Powyższe działania były prowadzone na wodociągach Iwanowice oraz Staw.

Skuteczność przeprowadzonych działań naprawczych została potwierdzona powtórными badaniami jakości wody.

Z-ca Państwowego
Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Kaliszu
Anna Napierała
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. a/a.

ŁB

